

SHELL GAZ VE YENİ ENERJİLER, DIŞ İLİŞKİLERDEN SORUMLU BAŞKAN YARDIMCISI- NEBAHAT ALBAYRAK

Milli Komitemiz ve Shell iş birliği ile ikincisini düzenlediğimiz *DEK Konuşmaları*'nda Shell Gaz ve Yeni Enerjiler Dış İlişkilerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Nebahat ALBAYRAK konuğumuzdu.

Program, sırasıyla Yönetim Kurulu Başkanımız Alparslan BAYRAKTAR, Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet ERDEM ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Fatih DÖNMEZ'in açılış konuşmaları ile başladı.

Milli Komitemiz bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlerden bahseden BAYRAKTAR'ın ardından ERDEM, konuşmalarında enerji piyasalarının bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçtiğini, ortak hareket etmenin bu süreçte avantajlı olacağını ve *DEK Konuşmaları*'nın bunun için önemli bir platform olduğunu belirtti. 100 yılı aşkın süredir 70 ülkede faaliyet gösteren ve günlük 3,7 milyon varil petrol ve doğalgaz üretimi yapan Shell'in "Yeni Enerjiler" iş koluyla da faaliyetlerde bulunduklarını ifade eden ERDEM, Milli Enerji ve Maden Politikası stratejileri doğrultusunda ithalat bağımlılığının azaltılmasını önemli gördüklerini ve

doğalgazın bu strateji çerçevesindeki rolünün büyük olduğunu vurguladı.

Sayın DÖNMEZ ise, LNG'nin, enerjideki gelişen teknolojiyi en iyi yansıtan emtialardan biri olduğuna dikkat çekerek ülkemizdeki piyasalarına ilişkin bilgi paylaşımında bulundu. Sayın Bakanımız tarafından ortaya konan Milli Enerji ve Maden Politikası kapsamında öne çıkan arz güvenliği için doğalgaz talebinin karşılanmasının büyük önem taşıdığını belirten DÖNMEZ, yeni yüzer depolama ve gazlaştırma ünitelerinin (FSRU) sisteme dahil edilmesi ile giriş kapasitemizin arttığını ve geçen yıl tüm talebin karşılandığını ifade etti. Toplam gaz arzının %20'ye yakınının temin edildiği LNG'de, önümüzdeki yıl terminal sayısının artırılması suretiyle, kapasite artışına gidileceğini de sözlerine ekleyen DÖNMEZ, özellikle büyükşehirlerimizde toplu taşımada kullanılan CNG'nin de yaygınlaştırıldığını vurguladı. Kaynak çeşitliliği açısından önemli bir araç olarak görülen LNG'nin deniz ve demir yolu

taşımacılığında kullanımı konusunda da çalışmalar yapıldığı, böylece çevreci ve ekonomik bir dönüşüm izleneceği ifade edildi.

ALBAYRAK'ın, "Shell LNG Görünümü 2018 ve Yeni Enerjiler" sunumunda yaptığı açıklamalardan bazı notlar ise şöyle:

- Dünya enerji dağılımının çoğunluğu hidrokarbonlar oluşturmaya devam edecek. Talebin hızlı artışıyla birlikte, hidrokarbon talebi de artacak ve enerji dağılımındaki önemli payını koruyacak.
- Şu anda 1,1 milyar insanın elektriğe erişimi yok ve 1 milyar insanın da sürdürülebilir elektriğe erişimi yok. 2070 yılına kadar global enerji talebi ikiye katlanacak.
- Dünyanın artan enerji talebini daha çok enerji ve daha az emisyon ile gerçekleştirebilmemiz, her türlü enerji kaynağını verimli olarak kullanmamızdan geçiyor.
- Kaya gazı ve yeni teknolojiler geleceğin fırsatları olarak karşımıza çıkıyor.
- Shell olarak, 2050 yılında ürünlerimizin emisyonlarını %50 azaltma hedefimiz var, bu doğrultuda tüm paydaşlarla iş birliği içinde olmak önemli. Az karbonlu bir gelecek için yeni enerjiler yeterli değil, bu anlamda doğalgaz ön plana çıkıyor.
- Büyüyen talep için petrol ve gaza olan yatırımlarımız devam edecek. Yeni enerjiler için 2 milyar kaynak ayırdık. Karbon yakalama ve depolama konusunda Avustralya'da projelerimiz var.
- Yakıta göre küresel enerji talep artışında %46 ile asıl payın doğalgaz olacağını düşünmekteyiz. Sektöre göre baktığımızda gazdaki talep artışının %45'inin elektrik kaynaklı olduğu görülmektedir. Bölgeye göre bakıldığında ise küresel gaz talep artışının en büyük payı %38 ile Asya ve %33 ile Kuzey Amerika'ya ait olduğu görülmektedir.
- OECD ülkeleri enerji talebinde başı çekenler olup, aynı zamanda gaz ve yenilenebilir enerjiye geçişte de öncü durumdadır. Kömürde aşağı bir trend görülürken gazda

artış trendi görülmektedir. OECD üyesi olmayan ülkelerde tam tersi bir tablo yaşanırken, Çin'in başı çekmesiyle tablonun değişmesi beklenmektedir.

- LNG talebinin artış göstereceğini öngörüyor ve bu talepte Asya'nın başı çekeceğine inanıyoruz. Bölgeye göre LNG talebi 2035'te ikiye katlanacak.
- Piyasada halen bir belirsizlik olsa da LNG bu belirsizlikleri çözecek dirençte bir enerji kaynağıdır.
- 2017 yılında, görülmemiş bir büyüklükte LNG kapasite artışı sağlandı ve bunların %45'i tamamlandı. Kapasite artışları başta Avusturya ve Amerika'dan gelirken, Avusturalya dışında tüm ülkeler, beklentilerinin üzerinde ihracat yaptı. İthalatta da başta Kuzey Asya geliyor.
- 2017'de LNG ithalatında 29 milyon ton artış gerçekleşti. En büyük ithalatçı Çin oldu. Çin'de %15 gaz talep artışına karşılık LNG'de %50 artış olduğu görüldü. LNG ile çalışan 70.000'i aşkın aracın olduğu Çin'de, her alanda yatırım yapılmakta ve etkileri hızla görülmektedir.
- LNG ithalatlarında ikinci sırada Kore ve üçüncü sırada Türkiye yer alıyor.
- FSRU uygun ünitelerle rekabetçi bir ortam sunmakta ve arz güvenliğine katkıda bulunmaktadır.
- LNG talebi taşımacılık alanında da artacak, kısa vadede ağır taşıtlar fark atacaktır.
- Tedarik alanında yatırımın geri kalması, gelecekteki LNG piyasasının büyümesini riske atıyor. Bu yüzden 2020'li yılların sonuna doğru bir daralma olacağını düşünüyoruz. Fiyatlandırmada önemli bir etki beklememekle birlikte, uzun vadeli talep artışını karşılamak için arz yatırıma ihtiyaç olduğu kanaatindeyiz.
- Taşımacılık, LNG'nin kullanımı için en hızlı gelişen alandır.
- Shell, 40.000-45.000 şarj noktası olan bir start-up şirketini satın aldı.
- Enerji sisteminde yük dağılımını dengelediği için akıllı şarj çok önemli. Şarjı 5-6 dakikaya düşüren teknolojiler var. Bu konuda Toyota ile yapılan görüşmeler doğrultusunda çok ciddi gelişmeler kaydediliyor.
- Aynı zamanda dijital ürünler ve hizmetleri bulunuyor. "Wonder Bill" evinizin tüm faturalarını bir araya getiriyor ve tedarikçi seçimi için destek sağlıyor.